

МІЖНАРОДНИЙ СЕМІНАР І КОНФЕРЕНЦІЯ ISO TA SIS З ПИТАНЬ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Т. Гордієнко, кандидат технічних наук, начальник відділу, НДІ стандартизації,
ДП «УкрНДНЦ проблем стандартизації, сертифікації та якості», м. Київ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ СЕМИНАР И КОНФЕРЕНЦИЯ ISO И SIS ПО ВОПРОСАМ ИЗМЕНЕНИЯ КЛИМАТА

Т. Гордиенко, кандидат технических наук, начальник отдела, НИИ стандартизации,
ГП «УкрНИУЦ проблем стандартизации, сертификации и качества», г. Киев

ISO & SIS INTERNATIONAL WORKSHOP AND CONFERENCE FOR CLIMATE CHANGE

T. Gordiyenko, Candidate of Technical Sciences, Department Chief, Research Institute of Standardization,
«Ukrainian Research and Training Centre for Standardization, Certification and Quality Problems» State Enterprise, Kyiv

У період з 20 по 25 листопада 2009 року у м. Стокгольмі (Швеція) відбулися заходи, організовані Міжнародною організацією стандартизації (ISO) за підтримки Шведського інституту стандартів (SIS), Шведської агенції міжнародного розвитку і співробітництва (Sida) та Національного органу з торгівлі Швеції, а саме міжнародний семінар ISO «Проблеми парникового ефекту з огляду на зміну клімату — як стандарти ISO допомагають» та конференція «Зміна клімату, торгівля і стандартизація — в перспективі розвитку». У зазначених заходах за підтримки ISO та SIS взяла участь начальник науково-дослідного відділу НДІ стандартизації ДП «УкрНДНЦ» Гордієнко Т. Б.

У міжнародному семінарі брало участь понад 50 представників з 50-ти країн, що представляли національні органи стандартизації країн Європи та країн, що розвиваються, а також фахівці екологічних урядових і неурядових організацій.

На семінарі було розглянуто питання значення ISO та розроблюваних нею стандартів для сприяння зменшення викидів парникових газів, їх обліку та контролю. Доповідачі: Хуан Сімон, керівник проекту розвитку та навчання ISO, Том Бауман, директор Інституту управління парниковими газами, голова підкомітету технологій парникових газів Інституту інженерів електриків і електроніків (IEEE) та Аня Колмас, головний спеціаліст Стокгольмського інституту довкілля.

Нові глобальні виклики, такі як зміна клімату, чисті продукти та водні ресурси, енергетична безпека, спонукали ISO до створення нових 40 технічних органів для розроблення відповідних міжнародних стандартів. Із 18056 міжнародних стандартів, розроблених ISO, 570 стосуються екологічних стандартів, а 20 технічних комітетів стандартизації (TK) ISO опікуються питаннями екології, енергозощадження, відновлюваної енергетики та біопалива.

Наразі новий ISO/TK 242 «Енергетичне управління» розпочав роботу над розробленням нової серії стандартів ISO 50000 щодо систем енергетичного управління.

Особливу увагу було приділено застосуванню стандартів щодо парникових газів серії ISO 14000, розроблених або таких, що на стадії розроблення ISO/TK 207 «Екологічне управління», а саме:

ISO 14064 (3 частини) — стосовно технічних умов та настанов для різного рівня проектів щодо визначення кількості викидів і поглинання парникових газів, моніторингу, вимог до звітування, валідації та верифікації;

ISO 14065 — стосовно вимог щодо валідації та верифікації визначеної кількості одиниць парникових газів акредитованими органами;

ISO/CD 14066 (проект) — стосовно вимог до компетентності для команд (експертів) з валідації та верифікації одиниць парникових газів;

ISO/WD 14067 (робочий проект, 2 частини) — стосовно визначення кількості викидів парникових газів і звітування про так званий «вуглецевий слід» продукції;

ISO/AWI 14069 (новий проект) — стосовно визначення кількості одиниць парникових газів і звітування про їхні викиди для організацій («вуглецевий слід» організації).

В Україні ці стандарти ще не впроваджені.

Під час семінару в шести групах відбулись дискусії між учасниками та обговорення проекту Публікації ISO стосовно стандартів щодо парникових газів. Публікація ISO призначена для заінтересованих фахівців і надає стислу інформацію про доступні стандарти ISO щодо парникових газів, функціонуючі на цей час у світі проекти та стратегії щодо зменшення викидів парникових газів.

У конференції «Зміна клімату, торгівля і стандартизація — в перспективі розвитку» взяли участь 68 представників з 53-х країн, що представляли національні органи стандартизації країн Європи та країн, що розвиваються, а також фахівці екологічних урядових і неурядових організацій.

На відкритті конференції з доповідями виступили:

- Єва Бьорлінг, міністр Міністерства торгівлі Швеції;
- Роб Стіл, генеральний секретар ISO;
- Маргарета Девідсон-Абделі, представник Sida;
- Ларц Флінк, директор SIS.

Загалом на конференції було представлено 21 доповідь за трьома напрямками:

1. «Кліматичні стандарти та торгівля» (4 доповіді), що включали питання діяльності та ініціатив ISO з питань розроблення стандартів за пріоритетними

сферами діяльності, однією з яких є проблема зміни клімату та «вуглецеве» маркування.

2. «Перспективи країн, що розвиваються — досвід та виклики» (10 доповідей), де обговорювались питання розроблення стандартів щодо стійкого розвитку, біопалива, енергоефективності, проблем вирубки лісів, проектів механізму чистого розвитку щодо заліснення — одного із «гнучких механізмів» Кіотського протоколу, особливості застосування ISO 14067 для звітування про «вуглецевий слід» продукції, аудитопритатність деяких кліматичних стандартів для перевірки інвентаризацій, отриманих одиниць скорочення викидів парникових газів та проектів спільного впровадження.

3. «Торгівля і стандарти: можливості для країн, що розвиваються та хороші приклади» (7 доповідей), де розглядались пілотні проекти розвинутих країн щодо дослідження «вуглецевого сліду» продукції, інституційний потенціал та економічні вигоди від впровадження кліматичних стандартів, проблемні питання стандартів ISO щодо соціальної відповідальності.

У рамках конференції відбулись паралельні секції за напрямками: «Харчова промисловість», «Біопаливо», «Енергоефективність», на яких обговорювались питання щодо зміни клімату, торгівлі та стандартів у контексті можливостей для країн, що розвиваються. Після короткого введення в кожену секцію, учасники обговорювали за круглим столом вищезгадані теми, а результати обговорень були представлені головами груп на спільному засіданні.

По закінченню конференції та підведенні підсумків з заключними промовами виступили Ларц Флінк та Андерс Ехнлід, які висловили надію на конструктивне завершення у грудні 2009 року в м. Копенгагені переговорів у рамках 15-ї Міжнародної конференції ООН з питань зміни клімату, яка покликана підготувати новий документ на заміну Кіотського протоколу та встановити з 2012 року нові зобов'язання для різних країн стосовно обмеження викидів парникових газів. ■